

Obchodní právo II – 0. seminář: Opakování, Jednání podnikatele

1. Prokurista fyzické osoby podepsal smlouvu o darování nemovitosti. Podnikatel, který tímto způsobem přišel o svou nemovitost napadá smlouvu z následujících důvodů (posuzujte je vždy samostatně a nezávisle na ostatních): a) smlouva je neplatná, protože darování je v obchodním styku nepřípustné a je v rozporu s dobrými mravy, b) prokurista překročil meze svého oprávnění, c) i když podle znění prokury mohl prokurista uzavřít smlouvy týkající se nemovitostí, překročil jednací pravomoc, kterou mu podnikatel vymezil ve smlouvě o prokuře, d) prokurista smlouvu podepsal bez uvedení doložky o prokuře, e) prokurista smlouvu uzavřel jako fyzická osoba a ze smlouvy nevyplývá, že jednal jménem podnikatele f) prokurista podepsal sám, ač byl pouze jeden ze tří prokuristů, g) podpis prokuristy na smlouvě je zcela nečitelný, h) podpis prokuristy je na jiné listině, než podpis obdarovaného, ch) nikoliv podnikatel, ale dědicové podnikatele se domáhají neplatnosti smlouvy, neboť byla uzavřena po smrti podnikatele, i) nikoliv podnikatel, ale dědicové podnikatele se domáhají neplatnosti smlouvy, i když prokura nebyla omezena pouze po dobu života podnikatele, j) prokurista nebyl v okamžiku podpisu smlouvy zapsán do obchodního rejstříku.
2. Ekonomický náměstek větší obchodní společnosti podepsal na základě telefonického pokynu předsedy představenstva akciové společnosti směnku na 5 mil. Kč. Poté, co byla podána žaloba na plnění ze směnky, brání se akciová společnost tím, že její ekonomický náměstek (se kterým byl následně rozvázán pracovní poměr) neměl k jednání příslušnou plnou moc. Kdo bude podle vás ze směnky zavázán?
3. Ustanovení § 125 odst. 5 zák. č. 256/2044 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „PKT“) ukládá vybraným osobám, aby Komisi pro cenné papíry oznamovali určité druhy transakcí: jde o obchody na vlastní účet, které učinily fyzické osoby podílející se na rozhodování emitenta (a osoby jí blízké), nebo právnické osoby podílející se na rozhodování emitenta (a osoby tvořící s touto osobou podnikatelské seskupení) s cennými papíry vydanými emitentem nebo investičními nástroji odvozenými od těchto cenných papírů. Uvedené platí za podmínky, že jde o emitenta investičního nástroje přijatého k obchodování na regulovaném trhu v členském státě Evropské unie nebo investičního nástroje, pro který byla podána žádost o přijetí k obchodování na regulovaném trhu v členském státě Evropské unie. Z fyzických osob hlásí transakce osoby podílející se na **rozhodování emitenta a osoby jim blízké**. Z definičního ustanovení § 2 písm. c) PKT plyne, že osobami podílejícími se na rozhodování emitenta budeme rozumět tři skupiny osob. První z nich jsou osobami s obvykle formalizovaným postavením: členové statutárních orgánů (statutární orgány), výkonný ředitel nebo prokurista. Druhou skupinu představují všichni, na něž byla výše uvedená jednací pravomoc delegována (zde bude předmětem sporů vůbec přípustnost delegace pravomocí statutárních orgánů a prokuristů, otázka částečná delegace pravomocí, jakož i neřešená oblast zastoupení ze zákona - např. dle § 15 ObchZ, neboť i to dává možnost, často velmi významnou, podílet se na rozhodování emitenta). Třetí okruh je pak určen nejméně jednoznačně: tvoří jej osoby, které „jiným způsobem skutečně řídí činnost právnické osoby“. Na které fyzické osoby se bude podle Vás ustanovení § 125 odst. 5 PKT vztahovat?
4. Představenstvo určité akciové společnosti je tvořeno více členy (srov. § 194 odst. 3 ObchZ). Způsob, jakým jedná představenstvo ve vztahu ke třetím osobám, určily stanovy; je také zapsán do obchodního rejstříku. Podle § 191 odst. 1 ObchZ sice jedná jménem společnosti navenek každý člen představenstva samostatně, způsob jednání je však u příslušné a.s. nastaven tak, že k jednání jménem společnosti jsou oprávněni vždy **nejméně dva členové představenstva**. Sporný dokument (písemnou smlouvu, směnku apod.) podepíše pouze jeden z nich. Bude jménem společnosti řádně jednáno? Lze argumentovat tím, že jde o omezení jednatelského oprávnění statutárního orgánu, které není možno uplatňovat vůči třetím osobám, i když bylo zveřejněno (obecně viz § 13 odst. 5 ObchZ)?
5. Při odchodu na oběd pověřil podnikatel (maloprodávající domácí elektrospotřebičů) uklízečku, aby během jeho nepřítomnosti „podávala zákazníkům informace“. Uklízečka je osoba rozumu mdlého (nicméně plně způsobilá k právním úkonům) a v rozporu s touto instrukcí začne zákazníkům zboží i prodávat - za velmi nízké ceny. Podnikatel cestou z oběda potkává špalíry rozzářených obyvatel, z nichž každý nese nějaké zboží z jeho prodejny. Posuďte platnost kupních smluv. Změní se nějak Váš závěr, pokud by šlo o sestru podnikatele, která nemá k podniku žádný vztah?